

ISLAM I MUSLIMANI U ARGENTINI

Prvo muslimani doseljenici u područje koje danas nazivamo državom Argentina bili su iz su iz Andaluzije u Španjolskoj poznati po imenu Moreske. Koliko ih je bilo i trko su oni, danas ne znamo. Mnogi su javno manifestirali kršćanstvo, a potajno su bili muslimani. Poznato je iz tog perioda da su španjolske vlasti energično zabranjivale preostalim muslimani da odlaze u Južnu Ameriku. Unatoč stalnim opasnostima i prijetnjama neki su ipak uspjeli zadržati sjećanje na svoje arapske korijene kao na primjer književnik Domingo Sarmijanto.

Argentina je bila najveća španjolska okupaciona zona u Južnoj Americi. Riječ Argentina izvedenica je od riječ srebro, a dobila je takvo ime zbog brojnog srebrnog nakita kojim su se kitili argentinski Indijanci koje su zatekli Španjolci prigodom osvajanja zemlje. Zemlja je pala pod okupaciju 1516. Godine. Jedan od okupatora Argentine Pedro Mendoso osnovao je grad Buenos Aires današnju argentinsku prijestolnicu. Na početku okupacije Argentina je pripojena Peruu. Španjolska okupacija Argentine potrajala je sve do 1816. godine, puna tri stoljeća.

Prigodom dolaska u Južnu Ameriku Španjolci i Portugalci su vrlo dobro poznavali islam i njegovu kulturu i civilizaciju koja je uspjela održati se u dvjema zemljama punih 800 godina. Nema sumnje da je i nakon pada Gradade u Španjolskoj ostalo dosta muslimana i da su neki organizirano ili u suradnji s drugima selili u novootkriveni kontinent. Isto se ponovilo tijekom 20. stoljeća kada su brojni Arapi iz Sirije, Libanona i Palestine čiji se danas broj procjenjuje na oko 3,500.000 došli *trbuhom za kruhom* u ovu zemlju. Iako su većina doseljenih u Argentinu kršćani i židovi, među njima je bilo i dobar broj muslimana kao što je na primjer Karlos Menem koji je do kandidature za predsjednika zemlje bio musliman ali je morao promijeniti vjeru jer argentinski Ustav precizira da samo kršćanin može biti predsjednik zemlje.

Nema sumnje da je arapska kultura ima snažnoga utjecaja na Argentinu. To vidimo iz brojnih primjera u književnosti, kulturi, umjetnosti. Argentinski pisac i povjesničar Enriko Larita piše u svom djelu *Pobjeda Don Ramira* o vremenu iz doba kralja Filipa Drugog, te Gonzalesa Plansia u priči *Znak lava* u kojoj opisuje događaje iz vremena muslimanske vlasti u Andaluziji.

Argentina ima 2,777.815 km² i 39.144.753 stanovnika. Pored glavnog grada u Argentini su važni još gradovi: Rosario, Kordoba, Lajlana, Mendosa i Jablanka. Većina stanovnika je seosko, jer je Argentina najveći svjetski proizvođač hrane. Proizvodi velike količine pšenice, kukuruza, soje, suncokreta, šećerne trske i drugih proizvoda. Zemlja je bogata i po domaćim životinjama: krava, ovaca i koza. Proizvodi i određene količine

nafte, a ima i rudnika uglja, željeza, srebra i drugih minerala. Argentina je poznata po lakoj prerađivačkoj industriji.

U Argentini ima oko 750.000 muslimana od čega jedna petina živi u glavnom gradu Buenos Airesu, dok su ostali raspoređeni po ostalim gradovima. U Buenos Airesu se nalazi i Islamski Centar otvoren 1992. godine u kome se odvijaju brojne vjerske i kulturne aktivnosti. Pored Islamskog centra u glavnom gradu nalazi se i sjedište arapske islamske organizacije koja pokušava sačuvati arapsko-islamsku kulturu i poučavati zainteresirane arapskom jeziku i kulturi. U Argentini postoji i veliki islamski centar Alevija, kao i centri drugih islamskih sekti i mezheba.

Od ukupnog broja muslimana u Argentini 55% su porijeklom iz Pakistana, Bangladeša i Indije, a 45% su arapskoga porijekla. Zanimljivo je napomenuti da muslimani u Argentini jedini u Južnoj Americi imaju slobodne dane za vrijeme ramazanskog i kurbanskog bajrama. U zračnoj luci u Buenos Airesu postoji posebna prostorija za mesdžid, po čemu je ova zemlja također jedinstvena. U Argentini nema nikakvih ograničenja niti zabrana u svezi gradnje džamija i osnivanja islamskih institucija. U glavnom argentinskom gradu živi oko 200.000 muslimana

Od problema s kojima se susreću muslimani mogu se sažeti u slijedeće:

1. velika je potreba za kvalitetnim islamskim misionarima,
2. potreba je za imamima koji dobro poznaju španjolski jezik, zakone i običaje Argentine,
3. potreba je za prijevodima Kur'ana na španjolski jezik,
4. Zbog udaljenosti Argentine problem je i komunikacija s islamskim svijetom.
5. Muslimani Argentine kao i u Brazilu nemaju svoje radio-stanice niti TV kanala putem kojih bi komunicirali s muslimanima u udaljenim gradovima.
6. Ogromna većina muslimana u Argentini govori samo španjolski jezik pa je stoga velika potražnja islamske literature na tom jeziku.

Otuđenje od islama je golemo a naročito se očituje kroz mješovite brakove kojih je više nego u bilo kojoj drugoj zemlji.

Jedan broj muslimana iz BiH i Hrvatske emigrirali su nakon pada NDH, koji su se također odrodili u ovoj zemlji, kao primjerice Kulenović i drugi.

Džamije i islamski centri, te islamski insti tuti postoje u Jujuyi, Tucumanu, Rosariu, La Plati, Cordobi, Mendosi, Ja Blanki, dok u drugim gradovima postoje mesdžidi u stanbenim i poslovnim prostorima.

Islamski kulturni centar *Kralj Fahd bin Abdul Aziz* u Buenos Airesu najveći je islamski centar u Sjevernoj i Južnoj Americi. Opslužuje 200.000 muslimana u ovom gradu.